

Udenlandske life science-virksomheder løfter i Danmark

Life science-branchen, som indeholder virksomheder inden for det farmaceutiske, bioteknologiske og medicinske område, har et stort økonomisk fodaftryk på dansk økonomi¹ og er en af dansk erhvervslivs helt store styrkepositioner. En væsentlig del af branchen består af udenlandske life science-virksomheder, der opererer i Danmark.

Dansk Erhverv har analyseret, hvordan udenlandske life science-virksomheder i Danmark bidrager til den danske økonomi.

Analysen viser, at de udenlandske life science-virksomheder er en gevinst for Danmark. For det første genererer virksomhederne med værdi for Danmark ved at skabe arbejdspladser, både i life-science-virksomhederne og i andre virksomheder i forsyningskæden. For det andet er de udenlandske life science-virksomheder med til at forbedre de offentlige finanser. Det sker bl.a., når virksomhederne betaler selskabsskat, og deres medarbejdere betaler personlige indkomstskatter til den danske statskasse, og når virksomhederne gennemfører kliniske forsøg i Danmark.

Udenlandske life science-virksomheder skaber jobs i Danmark

Der er 282 udenlandske life science-virksomheder, der opererer i Danmark. De har blandt andet oprettet datterselskaber i Danmark med henblik på at have salgskontor, forsknings- og udviklingsaktiviteter eller produktion i Danmark².

De udenlandske life science-virksomheder genererer værdi i Danmark, når de blandt andet skaber arbejdspladser. Udover at skabe arbejdspladser for medarbejdere, der er ansat hos en af de udenlandske life science-virksomheder, genereres der også arbejdspladser i andre virksomheder, når de udenlandske life science-virksomheder køber varer og services hos dem.

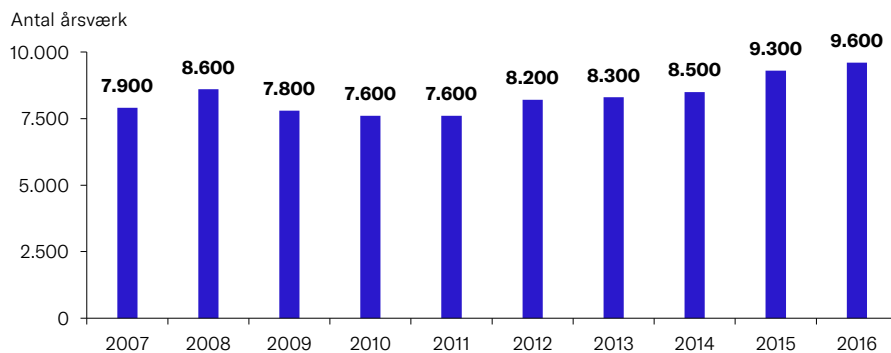
9.600 danske årsværk i udenlandske life science-virksomheder

De udenlandske life science-virksomheder havde 9.600 årsværk ansat i Danmark i 2016. Det er 1.700 flere årsværk end i 2007, svarende til en vækst på mere end 20 pct.

¹ Life science-industriens fodaftryk på dansk økonomi, Damvad Analytics, februar 2017.

² Særkørsel fra Danmarks Statistik for Dansk Erhverv. Definitionen af udenlandske life science-virksomheder kan findes i metodeafsnittet til sidst i analysen.

Figur 1: **Antal årsværk i udenlandske life science-virksomheder**

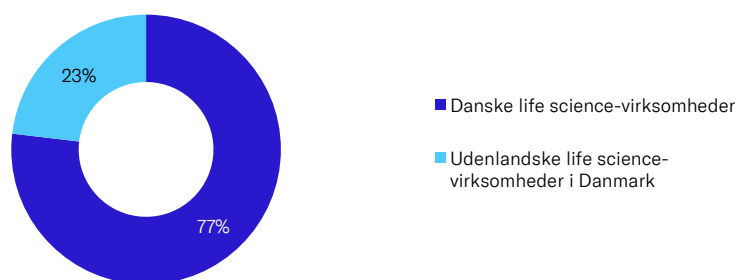
Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik for Dansk Erhverv.

Anm.: Antal årsværk er afrundet til nærmeste 100.

Medarbejderne i de udenlandske life science-virksomheder er med til at styrke den danske life science-klynge. De udenlandske life science-virksomheders tilstedeværelse gavner derfor også de danske life science-virksomheder.

De mange ansatte i de udenlandske life science-virksomheder udgør knap hver fjerde ansatte i life science-branchen i Danmark. Det understreger, hvor vigtige de udenlandske life science-virksomheder er for den danske life science-branchen og for samfundet generelt.

Figur 2: **Fordeling af årsværk i life science-klyngen, 2016**

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik for Dansk Erhverv.

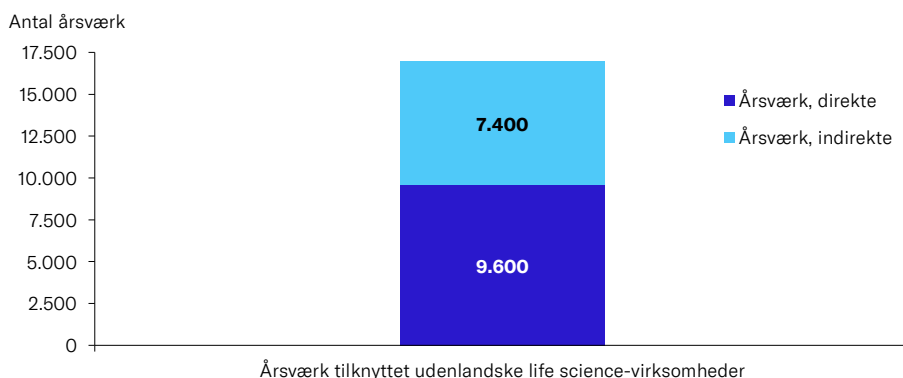
Skaber jobs i andre virksomheder i forsyningskæden

De udenlandske life science-virksomheder står som tidligere nævnt for 9.600 fuldtidsjobs i Danmark. Aktiviteterne i de udenlandske life science-virksomheder er ikke kun til gavn for medarbejdere og ejere af virksomhederne. Der er også en række andre virksomheder, der har gavn af aktiviteterne, når de udenlandske life science-virksomheder køber varer og services hos dem.

Der er indirekte knyttet 7.400 danske fuldtidsjobs til de udenlandske life science-virksomheder i Danmark, når de køber varer og services hos andre virksomheder. Det kan fx være, at en af de 282 udenlandske life science-virksomheder i Danmark køber rengøring hos en underleverandør i stedet for selv at have ansat en medarbejder til at gøre rent. Det kan også være samarbejder med danske universiteter, hvor de udenlandske life science-virksomheder er med til at finansiere forskning.

Det betyder, at der i Danmark er 17.000 fuldtidsjobs direkte eller indirekte knyttet til udenlandske life science-virksomheder. Det er et væsentligt bidrag til dansk økonomi og svarer til lidt mere end 1 pct. af de private jobs i Danmark.

Figur 3: **Antal årsværk direkte og indirekte tilknyttet udenlandske life science-virksomheder, 2016**

Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik og Danmarks Statistiks Input-output tabeller.

Udenlandske virksomheder bidrager til statskassen

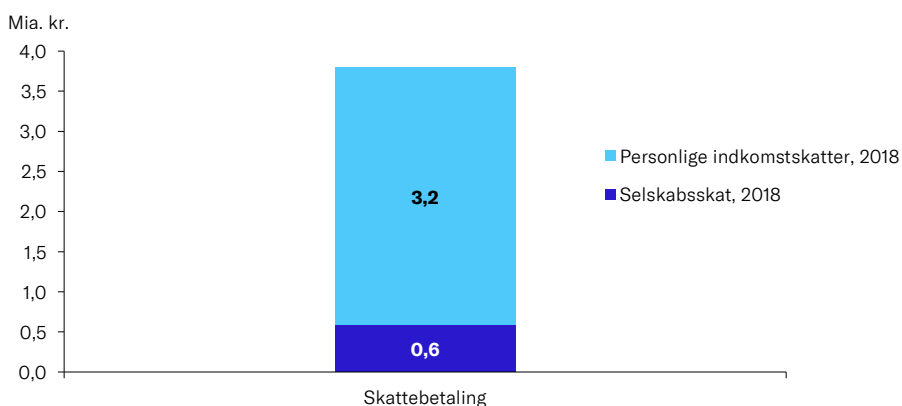
De udenlandske life science-virksomheder i Danmark bidrager markant til den danske statskasse. Det sker fx gennem selskabsskattebetalinger og de indkomstskatter, som medarbejderne betaler af lønudbetalingerne fra de udenlandske life science-virksomheder. Desuden står de udenlandske life science-virksomheder for bl.a. kliniske forsøg, som også bidrager positivt til den danske statskasse.

3,8 mia. kr. i skatteindtægter til Danmark

Alene i form af selskabsskat betaler de udenlandske life science-virksomheder i Danmark 0,6 mia. kr. til den danske statskasse. Det svarer til 1 pct. af selskabsskatterne, der blev betalt til den danske statskasse i 2018. Derudover betaler medarbejderne i de udenlandske life science-virksomheder hvert år personlige indkomstskatter på ca. 3,2 mia. kr.

Det betyder, at de udenlandske life science-virksomheder samlet set bidrager med 3,8 mia. kr. til den danske statskasse gennem selskabsskatter og indkomstskatter. Derudover betaler virksomhederne ejendomsskatter, dækningsafgifter og moms, som her ikke er taget med.

Figur 4: **Skattebetalinger af udenlandske life science-virksomheder i Danmark, 2018, mia. kr.**

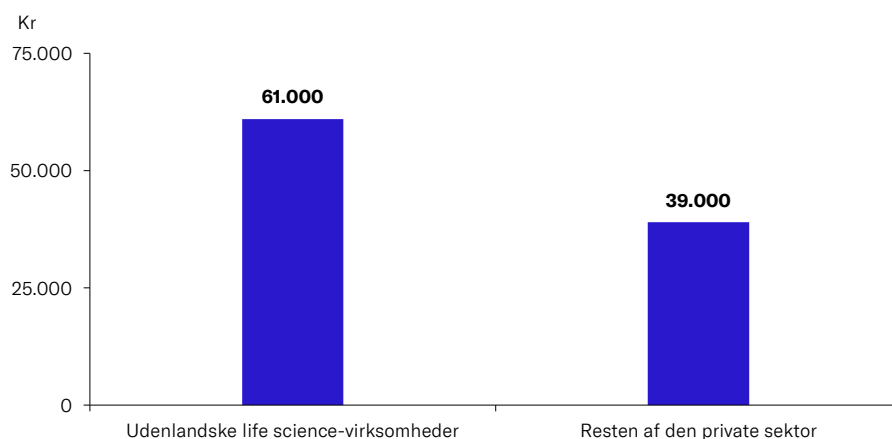
Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik, OECD's Tax Database tabel I.5 og Skat-testyrelsens åbne skattelister for 2018.

Høj selskabsskattebetaling pr. årsværk

De udenlandske life science-virksomheder bidrog som nævnt med 0,6 mia. kr. i selskabsskatter til den danske statskasse i 2018. Det svarer til 61.000 kr. pr. årsværk, der er ansat i virksomhederne. I resten af den private sektor betales der i gennemsnit 39.000 kr. i selskabsskat pr. årsværk³. Det betyder, at de udenlandske life science-virksomheder har et markant bidrag til de offentlige finanser sammenlignet med hvor mange medarbejdere, der er ansat i virksomhederne.

³ Der blev i 2018 betalt 60,8 mia. kr. i selskabsskatter i Danmark. Antallet af årsværk i resten af den private sektor er fundet på baggrund af Danmarks Statistiks nationalregnskab ved at antage, at præsterede timer pr. årsværk er 1.924.

Figur 5: **Selskabsskattebetalinger pr. årsværk**

Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Særkørsel fra Danmarks Statistik, Skattestyrelsens åbne skattelister for 2018 og Danmarks Statistik, tabel NABB69.

Andre bidrag til at forbedre de offentlige finanser

De udenlandske life science-virksomheder i Danmark bidrager desuden til at forbedre de offentlige finanser på andre måder end ved skattebetaling.

Hvert år gennemfører udenlandske virksomheder indenfor lægemiddelindustrien fx mange kliniske forsøg i Danmark. Det sker for at afgøre, om deres nye lægemidler er sikre og har den ønskede effekt på mennesker. De kliniske forsøg udgør en stor del af lægemiddelvirksomhedernes forskning og udviklingsbudgetter. Med de kliniske forsøg skaber virksomhederne desuden en række samfundsøkonomiske gevinster, der giver et positivt bidrag til den danske statskasse. Det skyldes blandt andet, at kliniske forsøg erstatter behandlinger og medicin, som den offentlige sektor ellers skulle finansiere. Samlet set vurderer en rapport fra Copenhagen Economics, at et industri-initieret klinisk forsøg i Danmark forbedrer de offentlige finanser med 1.169.000 kr.⁴

Der er desuden en effekt af, at de varer og services, som de udenlandske life science-virksomheder leverer, har gavnlige virkninger for brugerne, der får højere livskvalitet eller kommer hurtigere tilbage på arbejdsmarkedet. Det gavner potentielt også den danske statskasse, men det er effekter, som ikke er nærmere kvalificeret i denne analyse.

⁴ Værdien af kliniske forsøg, Copenhagen Economics, februar 2017

Bilag: Metode

Særkørsel fra Danmarks Statistik

Tallene for antal firmaer, antal årsværk og omsætning i de udenlandsk ejede life science-virksomheder, der indgår i analysen, er baseret på en særkørsel fra Danmarks Statistik, som Dansk Erhverv har bestilt. Datagrundlaget, som Danmarks Statistik har anvendt, er registrene "Generel firmastatistik" og "Udenlandsk ejede firmaer".

Definitionen af, hvorvidt en virksomhed er udenlandsk ejet, følger Danmarks Statistiks definitioner. I Danmarks Statistiks dokumentation står følgende⁵:

"I statistikken er fastlæggelsen af et firmas ejerskab knyttet til den ultimative ejer, der har kontrol over firmaet, dvs. har mulighed for at fastlægge et firmas generelle politik ved om nødvendigt at vælg en bestyrelse. Som hovedregel fortolkes den kontrollerende enhed som den ultimative ejer, der direkte eller indirekte besidder mere end 50 pct. af egenkapitalen eller aktionærernes stemmerettigheder. Ultimativ ejer skal forstås i relation til den direkte ejer, idet et firma umiddelbart kan være ejet (direkte) fra et land, selvom det i sidste ende (ultimativt) er ejer fra et andet land. FX vil et firma i Danmark, der i første omgang er ejet fra Luxembourg, men som i sidste ende er ejet med kontrol fra Sverige, indgå i statistikken som et svensk firma. Tilsvarende vil et firma ejet direkte fra Luxembourg indgå som et dansk firma, hvis den ultimative ejer med kontrol er lokaliseret her i landet."

Brancheafgrænsning

Brancheafgrænsningen for life science-virksomheder svarer til Damvad Analytics' rapport *Life science-industriens fodaftryk på dansk økonomi*⁶ fra 2019, der er udarbejdet for Erhvervsministeriet. Det betyder, at følgende delbrancher indgår på DB07-niveau:

Medico

266010 Fremstilling af høreapparater og dele hertil

266090 Fremstilling af bestrålingsudstyr og elektromedicinsk og elektroterapeutisk udstyr

325000 Fremstilling af medicinske og dentale instrumenter samt udstyr hertil

464620 Engroshandel med læge-og hospitalsartikler

Lægemiddel og Biotech

211000 Fremstilling af farmaceutiske råvarer

212000 Fremstilling af farmaceutiske præparater

464610 Engroshandel med medicinalvarer og sygeplejeartikler

721100 Forskning og eksperimentel udvikling indenfor bioteknologi

Beregninger af økonomiske fodaftryk

Der er en række medarbejdere, der direkte er ansat i de 282 udenlandsk ejede life science-virksomheder, som er identificeret med Danmarks Statistiks særkørsel for Dansk

⁵ <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/statistikdokumentation/udenlandsk-ejede-firmaer>

⁶ Life science-industriens fodaftryk på dansk økonomi, Damvad Analytics, februar 2017.

Erhverv. Desuden giver aktiviteter i de 282 virksomheder indirekte anledning til aktiviteter i andre virksomheder, når der købes varer og tjenester. Til at vurdere hvor mange medarbejdere, der er knyttet til aktiviteter i de udenlandsk ejede life science-virksomheder, har vi benyttet Dansk Erhvervs input-output-model, der er udviklet med udgangspunkt i de almindelige principper for input-output-modeller, fx Miller og Blair (2009)⁷.

Dansk Erhvervs input-output-model kortlægger i detaljeret omfang de økonomiske strømme mellem brancherne i den danske økonomi. Det benytter vi her til at belyse, hvordan de direkte effekter af aktiviteter i de udenlandsk ejede life science-virksomheder spreder sig til andre virksomheder i den danske økonomi og dermed indirekte giver anledning til jobs i andre virksomheder.

Når man anvender resultater om de indirekte jobs, skal man være meget forsigtig. En input-output-model som Dansk Erhvervs er ikke en generel ligevægtsmodel, der tager hensyn til eventuelle kapacitetsbegrænsningerne i økonomien. Man kan derfor ud fra resultaterne ikke konkludere, hvad der ville ske, hvis vi ikke havde udenlandsk ejede life science-virksomheder i Danmark. I så fald vil en række ligevægtsmekanismer komme i spil, som analysen ikke tager højde for.

Dansk Erhvervs input-output-model er baseret på Danmarks Statistiks input-output-tabeller for 2018 samt en 69-gruppering af brancherne.

⁷ Input-Output analysis, Foundations and Extensions, Ronald E. Miller og Peter D. Blair, 2009

Om dette notat

Arbejdet med analysenotatet er afsluttet den 7. maj 2020.

Om Dansk Erhvervs Analysenotater

Dansk Erhverv udarbejder løbende analyser, som samles i analysenotater. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs analysenotater med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

Kontakt

Henvendelser angående analysen kan ske til økonom, Kristian Skriver på tlf. 2819 8154 eller mail kso@danskerhverv.dk.